

Maakunnan ilmastoryhmän tilanteen toteaminen ja ehdotus tehtävistä

Maakuntahallitus 16.02.2026
22/15.02.04/2026

Valmistelija

hallintojohtaja Anne Moisio, 040 509 4006, etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus

esittelijä: maakuntajohtaja Heini Utunen

Maakuntahallitus päättää, että maakunnallisen ilmastoryhmän koordinointi siirtyy maakuntaliitolle selostusosassa esitetyn mukaisesti. Maakuntaliiton virasto pyytää kuntia ja hyvinvointialuetta nimeämään ilmastoasioista kunnassa/hyvinvointialueella asiasta vastaavan henkilön ryhmään.

Päätös

Selostus

Maakunnallinen ilmastoryhmä on ollut Etelä-Savon ELY-keskuksen koordinoima viimeiset vuodet. Valtionhallinnon muutoksessa maakunnittaiset ilmastoasiantuntijat on siirretty Sisä-Suomen elinvoimakeskukseen koko Suomea palvelevaan ilmastonmuutoksen hillinnän ja kiertotalouden yksikköön (YM:n hallinnonala). Lapin EVK:ssa on jo aiemmin perustettu ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja maankäyttösektorin ilmastoasioiden valtakunnallinen yksikkö (MMM:n hallinnonala). Itä-Suomen elinvoimakeskus taas toimii kolmen maakunnan alueella ja sillä on muiden edistettävien asioiden joukossa ilmastoasiaa. Maakunnan ilmastoasioita edistetään yhdessä edellä mainittujen elinvoimakeskusten kanssa.

Maakunnallisen ilmastotyön koordinointi siirtyy takaisin maakuntaliitolle. Samalla maakuntaliiton on hyvä miettiä ryhmän tarkoitusta ja tehtävää nimenomaan eteläsavolaisena yhteistyöryhmänä. Maakuntahallituksen edustajat ryhmään on valittu maakuntahallituksessa 13.10.2025.

Ryhmä on ollut hyvin laaja (liki 60 jäsentä). Aluksi tehtävänä oli maakunnallisen ilmastotiekartan laadintaan osallistuminen ja ilmastoasioiden hyväksyttävyyden parantaminen, mikä puolsi suurta osallistujamäärää. Käytännönläheisempiä keskusteluja varten on ollut erikseen pienempi ilmastotyöryhmä. Molemmat ryhmät ovat olleet viime vuodet epäaktiivisia.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen kuuluvat maakuntaliiton lakisääteisiin tehtäviin. Maakunnalla on ilmastotavoitteita, joita pitää seurata. Etelä-Savon maakuntaliitto kuitenkin ehdottaa, että maakunnallisen ilmastoryhmän kokoonpanoa ja tehtävää selvästi terävöitetään. Jokaisesta Etelä-Savon kunnasta sekä hyvinvointialueelta pyydetään edustaja ryhmään.

Ilmastoryhmän tehtävinä:

1. Maakunnan ilmastotiekartan toteutumisen seuranta (seuranta kerran vuodessa) ja siitä viestintä.
2. Tiedonsiirto ja hyvien käytänteiden jakaminen, kuten kuntien omat ilmastosuunnitelmat, hankkeet, maakuntakaavan ilmastoteemat tai EU:sta tai kansallisesti tulossa olevat ilmastolinjaukset.
3. Kerran vuodessa järjestettävä maakunnallinen ilmastofoorumi maakuntaliiton viraston toimesta: laajempi Teams-seminaari/ -keskustelu, johon kutsutaan laajempi

osallistujajoukko eli lisäksi maakunnan tutkimus- ja oppilaitoksia, elinvoimakeskus, metsäkeskus ja muita alueellisia toimijoita mukaan.

Maakunnallinen ilmastoryhmä ei ole päätösvaltainen toimielin vaan organisoitu yhteistyöelin. Ilmastoryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Maakunnallista ilmastoryhmää koordinoi ympäristöasiantuntija maakuntaliitosta.